

Reforma, ki tik pred dvanajsto še žuli

Novo gradbeno zakonodajo naj bi po neuradnih podatkih dobili že marca prihodnje leto.

Andreja Šalamun

»Po večmesečnih usklajevanjih so nekatere dejavnosti bolj, druge pa precej manj zadovoljne s predlogi nove gradbene zakonodaje, ki naj bi šla kmalu v obravnavo na vlado,« je povedal Igor Knez, namestnik direktor Pravne službe na Gospodarski zbornici Slovenije (GZS). Največ preglavic povzroča Zakon o pooblaščenih arhitektih in inženirjih, nov zakonodajni trojček pa sestavljata še Zakon o urejanju prostora in Gradbeni zakon.

Predstavniki arhitekturne in inženirske dejavnosti so prepričani, da je zakon zelo omejevalen za gospodarske subjekte. »Zdi se jim, da država nima toliko posluha za gospodarsko dejavnost, kot ga ima za delo posameznikov,« pravi Igor Knez.

Država išče delo posameznikom

Na to kaže tudi zadnja objava Pravilnika o projektni dokumentaciji, v katerem predlagatelj zakona, ministrstvo za okolje in prostor (MOP), postavlja nerazumne omejitve, pravi Knez. »Tako na primer določa, da lahko samo arhitekti koordinirajo proces gradnje oziroma proces priprave projektne dokumentacije za navadne stavbe, inženirji pa le za gradbeno-inženirske projekte. A izobrazba pri obojih je enaka. Če že, so najbrž gradbeni inženirji bolj usposobljeni za nadzor in koordinacijo kot arhitekti,« pravi Knez. »Zdi se nam, kot da država išče delo posameznikom, namesto da bi ga zagotavljala gospodarskim družbam, ki imajo bistveno širši doseg.«

Knez izpostavi tudi »povsem nerazumen pogoj«, ki ga je sprva postavila država, in sicer, da lahko gospodarska družba na trgu inženirske dejavnosti

posluje le, če je v stoddostni lasti zaposlenih. V zadnjem predlogu zakon zahteva 50-odstotno lastništvo. »Zakon trenutno primarno ureja poklice, hkrati pa z nerazumno omejitvijo posega v dejavnost,« pravi Knez. »Želimo si pristopa od zgoraj navzdol, da torej najprej uredijo pogoje in definicijo inženirske in arhitekturne dejavnosti, nato pa tudi povezavo s poklicem.«

Ne razmišljajo o velikih projektih

Druga težava je pozicioniranje dejavnosti inženiriga, pove Knez. »Gospodarske družbe iz tega segmenta bi si želele, da je inženirska dejavnost prepoznana kot ena pomembnih slovenskih gospodarskih dejavnosti,« pravi. Doda, da se v obdobju usklajevanja zdi, »da se država ukvarja le z eno- in večstanovanjskimi stavbami, ne razmišlja pa o velikih gospodarskih projektih«. »Najbolj nesmiselno bi bilo, da bi za vsak velik objekt sprejemali poseben zakon, da bi tako privabljali investitorje,« pravi Knez. Boljše je po njegovi oceni na področju Gradbenega zakona, kjer nekatere spremembe povzročajo nekaj negotovosti, a bodo v okviru javne razprave najbrž razčiščene.

V združenjih zaskrbljeni

»Podjetja, ki so člani Združenja za inženiring, niso zadovoljna z nenehnimi spremembami zakonodaje, najhujše pa je, da z novim predlogom Gradbenega zakona rušimo nekatere dobre prakse ter uvajamo nove pojme in definicije, ki niso v skladu s prakso izvajanja inženiringov doma in v tujini,« pravi Vekoslav Korošec, direktor GZS - Združenja za inženiring (ZING).

Poudarja, da je zakon »pisan z mislijo na relativno enostavne in arhitekturne projekte in s tem povezano enostavno organizacijo izdelave projektne dokumentacije in inženirskih storitev. V praksi pa se ZING srečuje s kompleksnimi inženirskimi projekti, ki vključujejo zahtevne tehnologije in zahtevajo modele gradnje D&B (Design & Build) in izvedbo na ključ (Engineering Procurement Construction).«

Namesto Zakona o pooblaščenih arhitektih in inženirjih so predlagali nov zakon, in sicer Zakon o inženirski in arhitekturni dejavnosti, ki naj bi uredil tudi poslovanje gospodarskih družb, ki se ukvarjajo z

Foto: Tadej Kreft

»Naš cilj je preprečiti državi, da z nesmiselnimi omejitvami posega v gospodarske dejavnosti, kot sta na primer dejavnost inženiringa ali gradbena dejavnost.«

Igor Knez

Foto: Depositphotos

inženiringom, ter ga poslali na okoljsko in gospodarsko ministrstvo. Odgovora niso dobili.

Pristop neprimeren za kompleksne projekte

Tudi Slovenko Henigman, direktor GZS - Združenja za svetovalni inženiring, ocenjuje, da je gradbena zakonodaja pisana predvsem z mislijo na relativno enostavne in arhitekturne projekte in s tem povezano enostavno organizacijo izdelave projektne dokumentacije s fizičnimi osebami kot nosilci procesov in odgovornosti.

»Predlagatelj zakona se ne zaveda, da je izdelava projektne dokumentacije in s tem povezano tehnično svetovanje predvsem gospodarska dejavnost. Tak pristop je neprimeren za zahtevne in kompleksne projekte in bo dolgoročno škodljiv za slovensko gospodarstvo, saj bomo na področju izvajanja investicij in graditve še bolj razdrobljeni in nesposobni učinkovite realizacije kompleksnih projektov,« pojasni Henigman. Prepričan je, da bo na dolgi rok širše gospodarstvo čutilo posledice ter da bo to slovenske izvajalce in dobavitelje opreme oviralo na tujih trgih.

Henigman poudarja, da je imela vsaka sprememba gradbene zakonodaje doslej cilj skrajšati postopke pridobivanja dovoljenj, a so bili rezultati praviloma vedno nasprotni. Zdaj država gradbeno zakonodajo piše praktično na novo. Po številnih pripombah so zadnji predlogi ministrstva sicer boljši

od tistih, ki so jih v združenju dobili na mizo januarja letos, a še vedno ostaja »vrsta predlogov in rešitev, do katerih smo skeptični in obenem zaskrbljeni, kako bomo delali in kako bo potekal investicijski proces«.

Zahteve ZGIGM večinoma upoštevali

Še najbolj zadovoljen je Jože Renar, direktor GZS - Zbornice gradbeništva in industrije gradbenega materiala (ZGIGM). »Načeloma so bile zahteve, ki smo jih imeli, v pretežni meri upoštevane. Ker pa gre za kompleksne spremembe, nas še vedno skrbi, kako bo vse skupaj delovalo v praksi,« pravi Renar.

Bolj kot Gradbeni zakon jih skrbi Zakon o pooblaščenih arhitektih in inženirjih, ki bi lahko vplival tudi na Gradbeni zakon. »Stvari so namreč med seboj zelo povezane, zato bi lahko nekatera določila iz Gradbenega zakona, če bi bil sprejet v takšni obliki, kot je bil zadnji predlog, zadeve tudi v gradbeništvu postavila na glavo. To je zaskrbljujoče,« pravi Renar.

Doda, da se v Zakonu o pooblaščenih inženirjih in arhitektih »poklicni del pretirano postavlja v ospredje, pred gospodarske dejavnosti, zato obstajajo določena tveganja, da bi bili nekateri v procesu gradnje privilegirani«. Zadovoljni niso tudi z Uredbo o projektni dokumentaciji in upa, da ta ne bo negativno vplivala na končni način izvajanja zakona. **gg**

Foto: Tadej Kreft

»Glede na to, da gre za kompleksne spremembe, se je treba marsičesa na novo naučiti in vedno obstaja tveganje, da se bodo nekatere pomanjkljivosti pokazale skozi prakso.«

Jože Renar

Dragi poslovni partner.

Iskren in profesionalen odnos je biser našega sodelovanja.

Naj ostane tak tudi v prihodnje.

Odličnost, odgovornost, odkritost, osredotočenost ...

Srečno in uspešno 2017!

dinos

70 let